

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Bartłomiej Sienkiewicz

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 439 Pana Posła Bogdana Andrzeja Zdrojewskiego z 28 marca 2024 roku w sprawie Zakładu Narodowego im. Ossolińskich w odniesieniu do ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Ad 1.

Decyzję dotyczącą zakwalifikowania Zakładu Narodowego im. Ossolińskich do kategorii państwowych osób prawnych w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. *o zasadach zarządzania mieniem państwowym* (tj. z dnia 24 stycznia 2024 r. Dz.U. z 2024 r. poz. 125) podjęto ówczesne Ministerstwo Skarbu Państwa, odpowiedzialne za przygotowanie ww. ustawy. Należy jednak wskazać, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy państwową osobą prawną jest jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, utworzona w drodze ustawy lub na podstawie ustawy, lub w wykonaniu ustawy przez organ administracji rządowej w celu realizacji zadań publicznych, w której spełnione są kumulatywnie warunki w tym przepisie wskazane. W świetle zaś art. 3 ust. 1 pkt 8 do państwowych osób prawnych ustawodawca zaliczył również Zakład Narodowy imienia Ossolińskich.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że w ustawie tej zastosowano definicję państwowej osoby prawnej opartej na kryterium kontroli publicznej, a więc wpływu, jakie ma państwo na te podmioty.

W przypadku Zakładu Narodowego im. Ossolińskich ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. *o fundacji – Zakład Narodowy im. Ossolińskich* (tj. z dnia 28 września 2017 r. Dz.U. z 2017 r. poz. 1881) wprost wskazuje w art. 12, że nadzór nad Zakładem sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do którego uprawnień nadzorczych należy również okresowa kontrola wykorzystywania środków publicznych i realizacji celów statutowych Zakładu.

Dodatkowo przepis art. 3 ustawy *o zasadach zarządzania mieniem państwowym* wprost określa, jakie podmioty należy uznać za państwowe osoby prawne. Wskazać więc należy, że kryterium ustalenia, czy mamy do czynienia z państwową osobą prawną, jest kryterium formalne, z którym zgodnie państwową osobą prawną jest jednostka, której pomimo niespełnienia przez nią przesłanek materialnych wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 status taki nadaje ustawa. Ustawa wprowadziła zatem definicję opartą na enumeratywnym wyliczeniu państwowych osób prawnych, wśród których znajduje się również Zakład Narodowy imienia Ossolińskich.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ad 2.

Odpowiadając na pytanie, czy istnieją negatywne konsekwencje uznania Zakładu Narodowego im. Ossolińskich za podmiot podlegający ustawie *o zasadach zarządzania mieniem państwowym*, informuję, że do chwili obecnej Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie zidentyfikowało takich zagrożeń. Wydaje się, że zakwalifikowanie Zakładu Narodowego im. Ossolińskich do grona państwowych osób prawnych może wzmocnić tę instytucję i zapewnić organom państwa lepszą kontrolę nad wykorzystaniem przez nią środków publicznych oraz właściwą realizację zadań statutowych.

Ad 3.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. *o fundacjach* (tj. z dnia 23 stycznia 2023 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 166) fundację mogą ustanawiać osoby fizyczne niezależnie od ich obywatelstwa i miejsca zamieszkania bądź osoby prawne mające siedziby w Polsce lub za granicą. Zgodnie z art. 33 Kodeksu Cywilnego osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną. W związku z powyższym można przyjąć, że w ustawie o fundacjach nie określono, które osoby prawne mogą ustanawiać fundacje, wskazując jedynie, że mogą to być osoby prawne mające siedzibę w Polsce i za granicą. Można więc przyjąć, że uprawnienie takie przysługuje wszystkim osobom prawnym, w tym Skarbowi Państwa, jednostkom samorządu terytorialnego oraz innym jednostkom sektora finansów publicznych.

Reasumując, w ocenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, brak jest sprzeczności w zakwalifikowaniu Zakładu Narodowego im. Ossolińskich do kategorii państwowych osób prawnych w świetle ww. ustaw.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Joanna Scheuring-Wielgus